

A leggyávább bátor ember

PUBLICISZTIKA - LXV. évfolyam, 15. szám, 2021. április 16.

„Demokratának lenni mindenekelőtt azt jelenti, hogy nem félni...” Amikor Bibó ezt a közhelyszerűen, ám rendre hiányosan idézett kijelentését leírta, akkor - miként ez a mondat második feléből kiderül - nem a félelemre, hanem a gyávaságra gondolt. Félni vagy gyávának lenni - hatalmas különbség. A félelem ugyanis teljesen természetes érzés, minden normális ember számtalan dologtól fél. A gyávaság azonban az emberi silányság egyik jelzője. Gyávának lenni azt jelenti, hogy valaki, bár tisztában van azzal, egy-egy helyzetben mi lenne a helyes döntés, mégis - számításból, félelemből, önzésből - a rossz utat választja. És mivel tudja, hogy rendre a rosszat választja, gyűlöli azokat, akiknek van bátorságuk a kockázatosabb, veszélyesebb jó mellett dönteni. A bátorság nem a félelem, hanem a gyávaság ellentéte. Ha egy vezető politikus gyáva, akkor döntései nem a magánérdekeket sértik, hanem a közjó, a közérdek érvényesülésének állják útját, és a társadalom boldogulását sodorják veszélybe. Ilyen gyáva politikusnak gondolom Orbán Viktort és a szolgálatába szegődött vazallusokat.